

Bruxelles, den 23.9.2022
COM(2022) 491 final

2022/0300 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Unionens vegne af aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Nordmakedonien om operationelle aktiviteter, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Republikken Nordmakedonien

DA

DA

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

En af opgaverne for Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning. ("agenturet") er at samarbejde med tredjelande i forbindelse med de områder, der er omfattet af forordningen om den europæiske grænse- og kystvagt (forordning (EU) 2019/1896), "herunder ved en eventuel operationel indsættelse af grænseforvaltningshold i tredjelande"¹. Agenturet skal specifikt som en del af den europæiske grænse- og kystvagt sikre integreret europæisk grænseforvaltning², som bl.a. består i at samarbejde med tredjelande på de områder, der er omfattet af forordningen om den europæiske grænse- og kystvagt, med særlig fokus på tilgrænsende tredjelande og oprindelses- eller transitlande for irregulær migration³. Agenturet kan samarbejde med de myndigheder i tredjelande, der er kompetente i de spørgsmål, der er omfattet af forordningen, og i det omfang, der er nødvendigt, for at det kan udføre sine opgaver⁴ og kan gennemføre foranstaltninger vedrørende integreret europæisk grænseforvaltning på et tredjeland område efter aftale med det pågældende tredjeland.

I situationer, der kræver indsættelse af grænseforvaltningshold fra den europæiske grænse- og kystvagts stående korps til et tredjeland, hvor holdmedlemmerne vil udøve udøvende beføjelser, skal Unionen i henhold til artikel 73, stk. 3, i forordning (EU) 2019/1896 indgå en statusaftale med det pågældende tredjeland. En sådan statusaftale bør baseres på den model, som Kommissionen har udarbejdet i henhold til samme forordnings artikel 76, stk. 1. Kommissionen vedtog denne model den 21. december 2021⁵.

Da den europæiske migrations- og flygtningekrise toppede, ankom der hundredtusindvis af asylansøgere og migranter til Den Europæiske Union via Vestbalkan, og en af de vigtigste ruter for irregulære blandede bevægelser, hovedsagelig fra Grækenland til Serbien, gik gennem Republikken Nordmakedonien ("Nordmakedonien"). Antallet af migranter, der ankommer til Den Europæiske Union, er faldet siden da, men migrationsruten gennem Nordmakedonien bruges i høj grad stadig. Det officielle antal irregulære migranter, der ankom til Nordmakedonien 2021, er på 20 874. Mennesker i irregulære bevægelser er fortsat mål for organiserede kriminelle grupper, der er involveret i menneskesmugling. De risikerer, at deres menneskerettigheder krænkes på ruten. I 2021 døde fem migranter, mens de bevægede sig gennem landet.

I 2017 indledte Europa-Kommissionen forhandlinger med Nordmakedonien om en statusaftale på grundlag af den tidligere forordning om den europæiske grænse- og kystvagt (forordning (EU) 2016/1624). Forhandlingerne blev afsluttet med Kommissionens og Nordmakedoniens parafering af udkastet til statusaftale den 18. juli 2018. Statusaftalen blev imidlertid ikke straks undertegnet, og i 2019 blev førnævnte forordning ophævet og erstattet af forordning (EU) 2019/1896.

Den 29. juli 2022 modtog Kommissionen Rådets bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Nordmakedonien om en aftale om operationelle aktiviteter, som udføres af den

¹ Artikel 10, stk. 1, litra u), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1896 af 13. november 2019 om den europæiske grænse- og kystvagt.

² Artikel 71, stk. 1, i forordning (EU) 2019/1896.

³ Artikel 3, litra g), i forordning (EU) 2019/1896.

⁴ Artikel 73, stk. 1, i forordning (EU) 2019/1896.

⁵ Meddelelse COM(2021) 829 – Standardstatusaftale som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1896 af 13. november 2019 om den europæiske grænse- og kystvagt og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1052/2013 og (EU) 2016/1624.

europæiske grænse- og kystvagt i Nordmakedonien. Europa-Kommissionen førte på Den Europæiske Unions vegne den 25. august 2022 forhandlinger med Nordmakedonien om aftalen. Kommissionen finder, at de mål, Rådet opstillede i sine forhandlingsdirektiver, er nået, og at aftalen er acceptabel for Unionen.

Vedlagte forslag til Rådets afgørelse udgør retsgrundlaget for undertegnelse af aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Nordmakedonien om de operationelle aktiviteter, som gennemføres af Agenturet for Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning i Republikken Nordmakedonien.

Situationen i de associerede Schengenlande

Nærværende forslag bygger på Schengenreglerne på området forvaltning af de ydre grænser. Unionen har ikke desto mindre ingen beføjelse til at indgå en statusaftale med Nordmakedonien på en måde, der binder Norge, Island, Schweiz og Liechtenstein. For at sikre, at grænsevagter og andet relevant personale, som disse lande sender til Nordmakedonien, har den status, der er fastsat i den fremtidige statusaftale, bør det i fælles erklæringer knyttet til statusaftalen anføres, at det er ønskeligt, at der indgås lignende aftaler mellem Nordmakedonien og hvert af disse associerede lande.

Denne afgørelse udgør en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, som Irland ikke deltager i, jf. Rådets afgørelse 2002/192/EF; Irland deltager derfor ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Irland. I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

En styrkelse af kontrollen langs Nordmakedoniens grænser vil have en positiv indvirkning på forvaltningen af Unionens ydre grænser og Nordmakedoniens egne grænser. Indgåelsen af en statusaftale vil hænge sammen med de bredere mål og prioriteter for det samarbejde, der er fastsat i Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsaftale med Nordmakedonien⁶.

Indgåelsen af en statusaftale kan også støtte Den Europæiske Unions bredere bestræbelser på og tilsagn om yderligere at udvikle kapaciteter med henblik på at bidrage til krisestyring og fremme konvergens i udenrigs- og sikkerhedsspørgsmål mellem Unionen og Nordmakedonien.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Retsgrundlaget for dette forslag er artikel 77, stk. 2, litra b) og d), og artikel 79, stk. 2, litra c), i TEUF sammenholdt med artikel 218, stk. 5, i TEUF.

Den Europæiske Unions kompetence til at indgå en statusaftale er udtrykkeligt fastsat i artikel 73, stk. 3, i forordning (EU) 2019/1896, hvor det hedder, at "i situationer, der kræver indsættelse af grænseforvaltningshold fra det stående korps til et tredjeland, hvor

⁶ [http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2004/239\(2\)/2021-09-09](http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2004/239(2)/2021-09-09).

holdmedlemmerne vil udøve udøvende beføjelser, indgår Unionen en statusaftale med det pågældende tredjeland".

I henhold til artikel 3, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde har Unionen enekompetence til at indgå internationale aftaler, når indgåelsen har hjemmel i en lovgivningsmæssig EU-retsakt. I henhold til artikel 73, stk. 3, i forordning (EU) 2019/1896 "indgår Unionen en statusaftale [...] med det pågældende tredjeland". Som følge heraf falder den aftale, der skal undertegnes og indgås med Nordmakedonien, ind under Den Europæiske Unions enekompetence. I henhold til artikel 73, stk. 3, i forordning (EU) 2019/1896 vil den foreslåede statusaftale blive baseret på den standardstatusaftale, som Kommissionen har vedtaget for så vidt angår de nye elementer, samtidig med at den bygger på teksten til den aftale, der allerede blev indgået med Nordmakedonien i 2018.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Behov for en fælles strategi

En statusaftale vil gøre det muligt for Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning at indsætte den europæiske grænse- og kystvagts hold i Nordmakedonien under anvendelse af alle de muligheder, som forordning (EU) 2019/1896 giver. Uden et sådant værktøj kan kun bilaterale udsendelser fra medlemsstaterne anvendes til at udvikle og gennemføre integreret europæisk grænseforvaltning og bistå Nordmakedonien med at forvalte et betydeligt antal migranter, der søger at rejse gennem dets område. Der er derfor behov for en fælles tilgang for at forvalte Nordmakedoniens grænser bedre.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

Da dette vil være en ny aftale, har der ikke kunnet gennemføres evaluering eller kvalitetskontrol af eksisterende instrumenter. Der kræves ingen konsekvensanalyse i forbindelse med forhandlinger om en statusaftale.

- **Grundlæggende rettigheder**

I overensstemmelse med betragtning 88 i forordning (EU) 2019/1896 vil Kommissionen vurdere situationen med hensyn til de grundlæggende rettigheder vedrørende de områder, der er omfattet af statusaftalen, i Nordmakedonien og underrette Europa-Parlamentet herom.

Den påtænkte aftale vil indeholde praktiske foranstaltninger vedrørende overholdelse af de grundlæggende rettigheder og skal sikre, at de grundlæggende rettigheder overholdes fuldt ud i forbindelse med aktiviteter, der tilrettelægges på grundlag af aftalen. Aftalen vil indeholde bestemmelser om en uafhængig og effektiv klagemekanisme i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i forordning (EU) 2019/1896 med henblik på at overvåge og sikre overholdelsen af de grundlæggende rettigheder i forbindelse med alle de aktiviteter, der tilrettelægges på grundlag af aftalen.

- **Databeskyttelse**

Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse skal høres om statusaftalens bestemmelser vedrørende dataoverførsel, hvis disse bestemmelser afviger væsentligt fra standardstatusaftalen.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Statusaftalen har i sig selv ingen finansielle virkninger. Den faktiske indsættelse af grænsevagthold på grundlag af en operationel plan vil medføre omkostninger, som dækkes over agenturets budget. Fremtidige operationer i henhold til en statusaftale vil blive finansieret via agenturets egne indtægter som fastsat i Unionens årlige budgetcyklus.

Unionens bidrag til Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning indgår allerede som en del af Unionens budget som fastsat i Rådets konklusioner vedrørende aftalen om den flerårige finansielle ramme.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Kommissionen vil sikre en passende overvågning af gennemførelsen af statusaftalen.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Unionens vegne af aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Nordmakedonien om operationelle aktiviteter, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Republikken Nordmakedonien

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 77, stk. 2, litra b) og d), og artikel 79, stk. 2, litra c), i TEUF sammenholdt med artikel 218, stk. 5, under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og ud fra følgende betragtninger:

- (1) I situationer, der kræver indsættelse af grænseforvaltningshold fra den europæiske grænse- og kystvagts stående korps i et tredjeland, hvor holdmedlemmerne vil udøve udøvende beføjelser, skal Unionen i henhold til artikel 73, stk. 3, i forordning (EU) 2019/1896¹ indgå en statusaftale med det pågældende tredjeland på grundlag af artikel 218 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.
- (2) Den 29. juli 2022 bemyndigede Rådet Kommissionen til at indlede forhandlinger med Republikken Nordmakedonien om en aftale om operationelle aktiviteter, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Republikken Nordmakedonien ("aftalen").
- (3) Disse forhandlinger blev afsluttet med et positivt resultat ved parafering af aftalen.
- (4) Denne afgørelse udgør en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, som Irland ikke deltager i, jf. Rådets afgørelse 2002/192/EF²; Irland deltager derfor ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Irland.
- (5) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling³, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark. Inden seks måneder efter, at Rådet har truffet foranstaltning om denne afgørelse til udbygning af Schengenreglerne, træffer Danmark afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning, jf. artikel 4 i protokollen.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1896 af 13. november 2019 om den europæiske grænse- og kystvagt og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1052/2013 og (EU) 2016/1624 (EUT L 295 af 14.11.2019, s. 1).

² Rådets afgørelse 2002/192/EF af 28. februar 2002 om anmodningen fra Irland om at deltage i visse bestemmelser i Schengenreglerne (EFT L 64 af 7.3.2002, s. 20).

³ Protokol (nr. 22) om Danmarks stilling (EUT C 326 af 26.10.2012, s. 299).

- (6) Aftalen bør undertegnes på vegne af Unionen med forbehold af senere indgåelse af aftalen. Den erklæring, der er knyttet til aftalen, bør godkendes på Unionens vegne —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Der gives herved bemyndigelse til undertegnelse på Unionens vegne af aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Nordmakedonien om operationelle aktiviteter, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Republikken Nordmakedonien ("aftalen") med forbehold af nævnte aftales indgåelse.

Teksten til aftalen er knyttet til denne afgørelse.

Artikel 2

Den erklæring, der er knyttet til denne afgørelse, godkendes på Unionens vegne.

Artikel 3

Rådets Generalsekretariat udarbejder det relevante fuldmagtsinstrument til undertegnelse af aftalen, med forbehold af dens indgåelse, til den eller de personer, der er udpeget af Kommissionen.

Artikel 4

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne

Formand